

min. vóru gingnir fingur Norðmenn eitt mál aftrat, og var tað Jon Sördal, ið skeyt hetta 3. og seinasta málið hjá teimum.

Langt áður dysturin fór fram vóru öll atgongumerki uppseld. Áskoðararnir vóru 35000.

10. októbr. fer seinasti dysturin í hesari kapping fram; verður hann tann avgerandi og Danmark og Svøríki skulu spæla hann.

RICHARD THOMSEN RIDDARHØFN SKALDSØGA

Ein litil tjóð sum tann føroyska hefur altíð tungt og ilt við at halda sær uppi og líva.

Hetta ræður serliga í eini tíð sum okkara, tá ið mannalívið líka út í ytstu útríðir er drigið inn í ein alheims malstreym.

Tað er tí at fegnast yvir, hvørja ferð andalig arbeiðið koma undan kavi her á landi.

Richard Thomsen á Tvöroyri hefur lagt ur hondum tað risa-arbeiði, sum tað er at skriva eina stóra skaldasögu um árið upp í røkur umframt annað arbeiði.

Fyri at kunna meta og sálárliga taga Richard Thomsens hövundastarv hefur nógv at siga at kenna hann, hansara liv og livskor og arbeiðsöki.

Tan tíðin, tá ið Richard Thomsen stóð undir angarnar í forrætning, er monnum í friskum minni.

Gamli Niels Juel Mortensen keypmáður var tá hövuðskraftin í forrætningslívnum á Tvöroyri.

Hann var brandur sum forrætningsmaður, og tá ið menn hövdu á máli, hvør ið fór at orka at lyfta arvin eftir hann, var ikki sjáldan at hoyra teir nevna mág hansara Richard Thomsen.

Hetta var ikki so ógrundað hugsað.

Richard Thomsen líktust burtur úr. Var sum ein hvirluvindur, bráðræsni og bráðsintur.

Mangur fremmandur helt hann, fyrstu ferð hann sá hann, vera heldur enn ikki uppblástan og hyggjandi omanifrá. Men tað mundi vera meiri »vesin« hansara enn bræneggjað erpni, ið sjáldan goymir at sannari mentan. Hansara heldur enn ikki harðskapur og stívlíki í sáttmálatrætum við arbeiðararnar kundi ofta vera fyrri knapparí vend.

Gevi eftir! Liðugt! So til arbeiðis!

Alt var so gloymt, tá ið stríðið var at enda, tí hoyrir tú ikki í dag arbeiðararnar bera honum ilt.

Richard Thomsen var í for-

rætning einræðismaður, og ein kann vist siga, at hann var tað í øllum føri. Men hann drógst at teim stóru linjunum, teim stóru skurðunum. Hann drógst at ræði fyrri at skapa, fáa liv í og siggja vøkstur — skjótan vøkstur.

Sum í einræðismonnum oftast var í honum spælalýndi. Hugskot og handling. Brátt og snókt avgjört — einki prát.

So »knall« ella fall.

Og sum vanligt — tessverri — hjá monnum, ið riða og elska at riða á eldgosins sálarröð, altíð darrandi á spenningsins hægsta »geari« var leiðin eitt rað av »knallum«, sum logiskt mátti þera at falli, serliga tá ið ferðin kom at snara sær inn um krigskonjunktursins malstreym.

Í hesum helriði er Richard Thomsen gilin sum hövundi.

Henda neyva og krappa siglingin hefur skapt hansara mál og imyndarheim. Tað er eyðvitað, at henda livsins sigling ikki hefur givið umstøður og stundir til tær hárhvassu sálarlýsingarnar, ið ummælarnir, men ikki altíð lesararnir eru so forlptir í.

Innlivingin við skapanini av teimum einstöku persónunum og sannlýsingin av teimum í mun til tíðina og tíðarandan á teirra dögum kennast liggja í brotum og ikki vera tað, sum hövundin hefur sett sum hövudsmálið, men hann hefur lagt dentin á at skapa ferð, spenning, handlingar, vísa tær stóru boltingarnar meiri enn at draga fram »nuancurnar« í reimingunum, í mannalívnum ið kemur og týnist undir boltingunum.

Tað er hetta, sum eyðkennir allar Richard Thomsens bókur — og sum tekur lesarafjöldina.

Riddarhöfn er seinasta skaldasöga Richards Thomsens.

Hann hefur fastari udir fótum í hesari bók enn í hinum fyrru. Her víðger hann og lýsir menn og tíð, han sjálfur hefur nomið og upplivað.

Ein kennir undir lesingini, hvussu tíðardrátturin enn andar í honum, og tað er kanska ikki so lítið av snerti at sinum egnu livsroyndum, ið hann — helst sær óavvitandi — letur til sjónar í sinum persónum, ið — summir í hvussu er — víðhvørt kennast einum ov mikið eindrignir fyrri ikki at siga »stupidir« býttir láturligir. Men teir eru eisini víðhvørt stuttligir, hvat ið hövundin eyðsýnliga hefur lagt dent á at fáa teir.

Henda mannalýsing ber boð um hövundans víðföddu grundinnstilling og metan av fjöldini; men er kanska komin sterkari fram enn tilætlað.

Hann hefur her hildið nakað fast um pennin, og tað merkist týðiligt, at hann ikki er vörðin leysur og friur av valdtökuni, trýstinum, »sjokkinum«, ið rakar mannin, ið kom at vera tveittur út í hitt harða konjunkturakið við sínum bylgjutindum og dölum.

Hetta livsins rák er einki nýrák, men hefur ríkið frá tíðarinnar morgni og rekur eftir somu bundnu lógum á okkara dögum sum í fyrndini, lógum, ið eru alheims og almenniskjalligar, og sum skapa lagnir, syfta menniskju úr legum og livsvanum, ið langar tíðir tóktust fastliggjandi, syfta tey yvir í malstreymin, haðani so fáur eftir vanligum mástokki sleppur heilskaðaður uttan hin býtti og »naivi«, ið hevur merkilig evnir at taka vónbrotni, hvat ið tó er lætt fatiligt, tí málið, hitt ókenda »mystiska« ið lokkadi at halda út í ævintýrið uttan fyrirlit og minsta búnaskap, hjá teim býttu og primitivu menniskjunum aldri hevði vunnið sær reiðiliga inn um sálarskorpuna og inn at klárskygni og veruligari ásannan.

Tá ið so syndraðist, kendist tað teimum ikki so svárt. Hetta livsins rák, tess fjölbroyttu reimingar, hefur allar tíðir, síðani menniskju dugdi at skriva og hugsa, verið víðgjört av hövundum. Men bert ter eru sloppnir væl frá víðgerðini, sum hava fatað ella haft »intuasjónina«, ið hefur gjört ein föran at bera fram persónarnar og hend-

ingarnar í tíðini, ið lýst verður, sum eina trúliga og sanna mynd av mannalívnum í teirri náttúrnoyddu hevjan móti bylgjutindi ella falli niður í ein bygdjadal í tíðarinnar havi, har hvør tíðarreisning hefur sn dal frammanfyri sær at syndrast í.

Mong menniskju eru í eynablikkinum av tí skapi, at tey vilja hava mál síni og stremban at enda í föstum, haldgóðum ja varandi úrsliti, og tey hava tí so ilt við at taka vónbrotni og skilja tey við víðskygni, men kenna tey sum skilaleys og sum eina lagnutílsikkkan, ið er hópisleysa órættvís móti einum sjálvum. Tey eru hörm í móti øðrum og kenna beinanvegin ugga í at »hareclera« móti hinum partinum og fróast við at dyrka sín beiskleika.

Ein hefur varhuga av, at hövundin av Riddarhöfn — kanska uttan sjálfur at vita tað — í tíðar- og mannalýsing síni í nógv so stórum muni er skyldur við hesi »beisku« menniskju.

Men tað er ikki minst athugaligt, at ein undir lesingini av bókini líkasum kennir opnaðar hurðar til hövundan sjálfan. Hann er — uttan at gera ov nógv av — eitt hitt athugaligasta ávirki til lýsingar av teim tíðarreimingum og lagnudramaum ið fóru fram undan, undir og aftaná verðaldarbardagin 1914 — 18.

Hevur ein byrjað bókina má hon verða lísín út. Hon elvir ikki monnum geisp.

D.

Galvaniseraðar vaskigrýtur
30 litrar
eru at fáa hjá p.f. THOMAS DAM & CO. Tórshavn
telefon 13 - box 13

Snikkaraarbeiði.

Bygningssnikkaraarbeiði, hurðar, listar og vindeygu o. a. fæst skjótt og vælgiört við at snúgvá sær til

P/F SNIKKARAVIRKIÐ
Tlf. 508 — Tórshavn.

Í húsum Jacob Ø. Vágshøgg við Hospitalsvegin.

Jacob Ø. Vágshøgg. Poul Olsen. Jógvan N. Hentse.

Færøsk Margarine

VITA № 1

Vitaminiseret

Færøsk Produkt.

int Produkt.